НОВИНКИ.

Париж. — Парляментарний кореспондент обговорюючи загальне положенэ каже:

"Тиждень э критичним і найважнійшим тижднем в цілій війні. Однак я вірю, що аліянти видержать напір і вийдуть з борби остаточно побідниками. По місяцях страшної непевности настали дні методично зорганізованого опору. В хвилї, коли ми з гордостию дивимось на нашу армію під Верденом, в Сальоніках приготовляэсь до акції також велика армія. Сильна злука аліянтів запевнить їм побіду. Ми мусимо працювати ніч і день, щоби достарчити всего, що потребуэ війскова управа."

ЗА ПІДДЕРЖАНЭМ КОЗАЧОЇ ТРАДИЦІЇ.

Отаман кубанського козачого війська, ген. Бабич видав дня 1 січня ось такий приказ: "Відповідно до 855-ої статї 7-ої книги збору военних постанов з 1899 р., видано 1907 р., мають усі генерали, штабові і вищі офіцири та рядовики всіх родів війська, як також усі цивільні урядники військової управи, носити вуси. Тимчасом бувало не раз таке, особливо в останніх часах, що в мене являли ся не тільки офіцири, але й рядовики з голеними вусами. Добачуючи в сім нарушенэ традицій порученого мені війська як потомків Запорожа, котрі були горді на свої вуси так, що без вусий козак викликав між ними посміх, прошу начальників груп і отаманів відділів порученого мені війська звернути свою увагу нате нарушуванэ закона з боку офіцерів і рядовиків і безумовно не допускати на будуче, щоб голено або підстригано вуси. Инакше я буду приневолений потягнути винуватих до відвічальности". — Се безперечно симпатичний прояв, що ген. Бабич стараэть ся про збереганэ запороської традиції серед кубанського козачого війська, тільки-ж не повинно воно обмежувати ся на самім ношеню довгих вусів.....

КИЭВСЬКІ ЛЭГЕНДИ.

Відомий російський письменник В. Дорошевич помістив під тим заголовком цікавий фейлэтон у "Русскім Слові" (ч. 241), який дозволяэ нам вглянути в душу Киянина й загалом українського селянина.

Дорошевич малюэ ярко місцеві настрої, які переживали вищі й низші верстви людности на Україні, та не щадить зовсім слів, аби виказати місцеве недовіря до сили російського війска й респект перед австрійсько-німецькою армією.

Інтелігентні круги були просто за хоплені нечуваною панікою і гістеріэю. Люде продавали, що могли за безцінь, штурмували вагони та впихали ся не тільки дверми, але й вікнами, розбиваючи шиби. В безтямі бігали за білэтами, обіцюючи великі суми за місце третьої кляси. Всі були в горячці. За готелеві кімнати платило ся по 15 карбованців, театри були переповнені людьми, нездібними до жадної роботи, ювеліри заробляли міліони, використовуючи горячку людий, що вічно тільки оглядали ся за видними людьми та з їх присутности в місті вносили про хвилеву безпеку. Міліонер Бродський і польський граф Осип Потоцький грали ролю "термометрів."

Рівночасно заворушив ся і простий народ і між ними зачали розходити ся небезпечні лэгенди. На Курінівці юродивий Федьо, що мав славу "прозорливого" та "провидця", став "обявляти", що "прийдуть на Київ вороги й тридні будуть поїти коней у Дніпрі." Його замкнули за се пророцтво, одначе се наніщо не придало ся, бо "обявленэ" скоро розійшло ся по городі, перекинуло ся на другий бік Дніпра й пійшло дальше по чернигівській губернії.

Затим пішов новий товір, що дзвони та святі мощі вивозять. Нова чутка розійшла ся скоро по околиці, прибираючи всілякі форми. "Лаврську дзвіницю забрали з усіми дзвонами" — говорили люде не тільки в Київі, але й у Чирнигівщині. "Якжеж се можливо? — питав автор чернигівських людий. — "Анжинери вже знають як" — відповідали люди.

За час розійшла ся нова поголоска.

Дзвіниця сама пішла. Зняла ся нічию й пішла.

— Хто-ж се бачив?

— Ніхто не бачив. Задумали з неї здіймити дзвони та стали ладити ся. Тільки все нідочого. Звяжуть шнури, — шнури порвуть ся; приладять дошки, дошки падуть як дряглі. Так цілий день намучили ся й нічого не вдіяли. А як настала ніч, то вона, Матінко, підняла ся в повітрэ й пішла повітрэм. Милость Божа, щоб людей не подавити. І тихо так, що ані один дзвін не задзвенів. А як дійшла вона до Білих Гір, що під Харковом, то там, на Білих Горах і стала. І вдарили наній усі дзвони. Усі нараз, без дзвонаря. Тішать ся, що втікли від ворога. І стоїть вона по нинішний день на Білих Горах.

Очевидно, на се найшли ся зараз очевидці. Люде з Броварів не бачили вже Лаврської дзвіниці.

Сі настрої й лэгенди мусіли занепокоїти російські круги й вони постарали ся скоро пустити в обіг нову лэгенду, зовсім противного змісту, про яку оповідаэ Дорошевич:

Захотіли вивести святі мощі з Київа, щоби ворог над ними не насьміяв ся. Мощі зелізницею годі перевозити; треба їх або на руках нести або пустити, щоб плили по ріці. Зібрали ся монахи, відсьпівали над мощами молебні та приступили. Тільки котру руку не візьмуть, словом якби до землї приросла. Ані на волосок не можна підняти. І ще помолили ся й порішили взяти й понести мощі Івана Многострадального, сподіваючи ся, що иньші святі підуть за ним.

Іван Многострадальний був великим подвижником, котрий щоб побороти свою плоть, закопав ся в землю по пояс, чи по саму шию, й так і помер, похоронивши за живого своэ тіло. Тут його мощі спочивають.

Відсьпівали монахи молебен і забрали ся до діла. Одначе Іван Многострадальний не хотів покинути землї, в якій страдав, і не думав покидати Київа, хоча монахи тридні з молитвами й сльозами трудили ся.

Святі мощі не хочуть кидати Київа-города — пішло знову між людьми. Значить немаэ страху для города перед ворогом, коли сьвяті мощі не хочуть утікати, — розійшло ся дальше по Київщині й Чернигівщині.

І нарід успокоїв ся, успокоїв ся аж до часу, коли його заворушать нові лэгенди.

Канадийці вправляють ся до борби на шаблї.

РОДИМЦІ.

Чи хочете забезпечитись на $1000.00 на випадок: каліцтва тяжкої слабости, або смерти?

Сли так, то вступайте в члени до **Українського Запомогового Товариства в Канаді.**

Вписавшись в члени **Укр. Зап. Тов. в Канаді,** Ви забезпечите себе і свою родину, бо на випадок каліцтва, або тяжкої слабости дістанете запомогу; а в разі смерти, Ваша родина чи спадкоэмці дістають посмертне.

Членьске платить ся лише через 20 років по 10 дол. на рік. По 20 роках член перестаэ платити, однак э членом і маэ право до запомоги на $1.000.

Членом товариства може бути кожда здорова особа, мущина чи женщина, скінчивши 16 ане більше, як 45 років свого житя.

Ціль тов. гарна і пожиточна тому кождий Українець і Українка повинні належати до Укр. Зап. Тов. в Канаді.

Памятайте Родимці, що в эдности сила, а помагати собі взаїмно то се діло святе.

Ті, що хочуть вступити в члени або занятись зорганізованэм Віддїлу по других місточках, фармах і містах, зволять писати на адресу:

THE UKRAINIAN BENEVOLENT SOCIETY OF CANADA 9717 Jasper Ave. Edmonton, Alta.

[redacted]

„Канадиець“
Релігійно-моральний
ТИЖДНЕВНИК.
Передплата на рік лише $1.

Канадиець
THE CANADIAN

„THE CANADIAN“
10336 -- 96 ST.
Edmonton, -- Alberta.
Advertising rates furnished on application.
All kinds of job printing done.

РІК V. Ч. 18. EDMONTON, 17. OF MAY. 1916. VOL. V. No. 18.

Newspapers & Periodicals

Новинки.

150.000 Альбанців згинуло з голоду.

Париж. — Секретар альбанського запомогового комітету, Вілліям Говард з Нюйорку, доносить, що протягом вісімнайцятьох місяців згинуло в Албанії 150.000 людий з голоду, а правдоподібно умре ще пів міліона, заки обставини в краю поправлять ся.

Петроград 13 мая. — Німці розпочали страшну канонаду між Якобстадтом а Ригою. Се даэ здогадуватись, що Німці задумують вдарити в сю сторону, бо навіть стягнули кілька сьвіжих дивізий. Німецкі приготованя мають на цїли здобути надбалтійську пристань Ригу, на яку мають вдарити відразу з моря і зі суші.

Копенгага 15 мая. — Сильна німецька фльотиля, яка виїхала з Кіль і старалась перебити на балтийске море, коли лише побачила більшу скількість анг. субмарін, сейчас повернула туди звідки виїхала. По дорозї зловила кілька шведских кораблів, яких забрала до німецьких портів.

Лондон, 16 мая. — Доносять з Міляну, Італії, що на островах Середземного моря відкрито підставові точки австрийских субмарін. Сі підставові точки для авс. субмарін знаходились на островах Марса і Мореца, які заняли Італійці. Тут Італійці знайшли в надбережних печерах велику скількість мяса в кенах і иньшої поживи, а в руїнах будинків відкрито много гасоліни.

В реставранті згинуло 12 осіб.

Аврон, Огійо. 15 мая. — Два найцять осіб згинуло а майже три рази стілько зістало страшно покалічених, коли будинок, в якім містив ся кристал ресторант, завалив ся.

Причиною заваленя ся, було се, що поблизько динамітом розсаджувано землю. Здаэсь, що через помилку дано більше динаміту як було треба і через се потерпіло так богато людий. Між убитими і раненими э много женьщин і дітий. Будинок завалив ся підчас вбіду, коли в реставранті було повно людий.

В Англії будують Цепеліни.

На одну з інтерпеляцій в англійськім парляменті заявив вчера секретар фінансів англійської адміраліції, що тепер в Англії почато будову численних воздушних бальонів типу цепеліна. Однак рівночасно заявив, що він не э в силї зрадити, кілько таких бальонів тепер будуэ ся.

Вейнрайт 14 мая. — Шіснайцять літий син забив тут свого батька зі стрільби. Кажуть, що син виступив зі стрільбою в обороні мами, якій грозив побитэм пяний батько.

Новий командант оборони.

В сім критичнім часі обняв команду над обороною Вердену новий генерал Нувел. Тепер він числить 60 літ і свою величаву каріэру зробив підчас сеї війни. Перед вибухом він був командантом регіменту артилэрії. За кілька місяців головний вожд Жофре підніс його до степеня генерала бригади, а в місяць пізнійше іменував його командантом 3-ої армії.

Попередному оборонцеви Вердену, генералови Петен віддано начальну команду над групою армій у відтинку Суасон-Верден.

Заворушенэ між інтернованими

Кохрейн Онт. 16 мая. — Оден забитий а девять тяжко ранених яко наслідок заворушеня між австрийськими інтернованими в Копюскейсінг кемпі.

Причиною сеї катастрофи було се: З кемпи Петавави привезено около 300 австрийських полонених, до кемпи Копюскейсінг, головно тих, які в кемпі Петававо не хотіли йти до роботи і через се були причиною многих клопотів. Коли привезено їх до Копюкейсінг, управитель кемпи прикликав до себе провідників і радив їм не підбурювати інтернованих, бо таке підбурюванэ може тяжко відбитись на інтернованих як і на них самих.

Коли інтерновані довідались, що їх провідників покликано до управителя і предчуваючи мабуть в тім щось злого, кинулись на своїх сторожів і вивязалась бійка. Жовніри почали стріляти і уживати багнета. Неспокій тривав через кілька годин в якім брало участь около 900 інтернованих головно з Австрії. Тепер ведеть строге слідство, що було причиною сего неспокою.

ДОБРІ СОЮЗНИКИ.

Тепер можна часто побачити на улицях Парижа такі групи жовнірів. — Від ліва: інфантерист, франц. і брит., відтак кавалэрист бельгійский і британский.

В парку буйволів на Вейрат э тепер 2077 штук буйволів.

Парк заложено в 1909 роцї і тоді пущено в загороджений парк лише 629 штук. За сім літ число зросло більше як три рази.

Всі, що хотять голосувати сего року при міских виборах мають зареджеструватись, без взгляду на се чи мають в місті проперти чи ні і то так мущини як і женьщини.

Реджестрация починаэсь від 1-го червня а потреваэ до 7.

В суботу в полуднє кинулась 20 літна дівчина Едита Модерсол з гай левел моста до Саскачевану. Мимо всіх старань поліції, тіла Едити эще не зловлено, мимо сего що поліция береже всіх мостів по низше гай-левел моста а крім сего їздять по ріці човнами.

Динатка була дочкою одного фармера Шведа з околиць Вінтербурн. Через два роки була заручена з молодим Шведом Джансоном, який працюэ в Річі Кол компанії. Едита написала лист до Джансона, що она не любить його тепер так як колись, тому зовсім не думаэ за него виходити замуж і т. д. а вкінци заявила, що нім він сей лист перечитаэ то она буде вже знаходитись на дні Саскачевану.

Утопленниця скочила з гай-левел до води аж з найвисшої точки, тоэ звідти, куди йде стріткара і трен.

ЦІНИ ЗБІЖА В АЛЬБЕРТІ.

Пшениця.

1. №	Норден	— 0.98 буш.
2. №	„	— — 0.96 „
3. №	„	— — 0.91 „
4. №	„	— — 0.86 „
5. №	„	— — 0.78 „
6. №	„	— — 0.70 „

Овес.

2. №	— — — — 0.33 і пів цт.
3. №	— — — — — 0.30 цт.

Виходить в середу кождого тижня
АДРЕС:

„КАНАДИЄЦЬ."

THE CANADIAN

10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.

Передплата на рік виносить . . . .$ 1.

Гроші можна посилати через експрес, або на Money Order, а карточку, котру дістанете на почті, або від експрес-аґента, треба в листі післати до Редакциї, бо без тої карточки не дістанемо гроший.

МОЛИТВА.

"Приступаймож з одвагою до престола благодати, щоб прийняти милость і знайти благодать на поміч завчасу."

Нема більшої потіхи для християньского паломника, як віра і надія у вислухані молитви. Молитви з вірою будуть вислухані, говорив Христос. На всі потреби — на які они числені, на всі часи, на всі обставини християнин повинен приступати "до престола благодати." Час доброго успіху — молись ся. "Господи, дай щоб я не забув Тебе." Час противностий — "Господи, не забувай на мене." В часі здоровля — "Дай, Господи, щоб я уживав його на Твою славу; в часі слабости — "Дай мені, Боже, терпеливости і підданя ся Твоїй воли." Коли нема нічого особливого — тоді потреба молитви найбільша, проси о побільшенэ ласки Божої, кріпости в вірі, о силу Духа Сьвятого, Дух помагаэ нам в немощах наших, бо ми незнаэмо о що просити так як ми повинні. Дух обявляэ нам Христа души і се э все, чого душа потребуэ. Дух зближаэ нас до Бога. Дух отворяэ очи і звертаэ погляд на кров, що сильніще просить милосердія, як всі гріхи сьвіта можуть просити проклятя. Дух приближаэ нас "до престола благодати," до всемогучого Посередника — Ісуса і випросить ласк, на підставі безконечних заслуг Христа. Се потіха для Християн — Паломників! Через Ісуса до Отця. Ісус двери. Через Него — якийбись небув грішний, приступай з одвагою до престола благодати.

Памятаймо, се престіл ласки. То що нам треба. Ми бідні, потребуючі, безпомічні, грішні, негідні. В нас элишень нікчемність і біднота, в нас жалі, мізерія, нарікання, слези. А се престіл ласки. Лишень для такого він побудований. Він збудований в сьвіті біди, в краю ворога, в долині плачу — бо се э престіл благодати. Прощенэ, осьвяченэ, приверненэ, мир, сьвітло, благодать — все вільне, все э там.

Далеко по се не треба йти. Ось що каже Ісаія: "І буде так, що перш, ніж вони до мене покликнуть, я озву ся; вони ще промовляти муть, а я вже вислухаю." (Ісаія 65. 24). Рука витягнена в молитві дотикаэ престола; голос молитви э голосом говореним просто до уха Божого; схилена душа в молитві — схиляэсь перед самим престолом. "Очи Господні на праведних." Не упадай, приходь до Ісуса завсїгди. Він близько. "Господь близько." (Фил. 4. 5).

Молитва э сьвятим привілеэм і обовязком. Молитва э поміч в потребі. Боронить від упадку, утверджуэ на слизькій дорозі, гоїть ранене серце, ушляхотняэ розум, примиряэ з Богом. Коли язик за слабий висказати всі твої просьби, чувства, потреби, терпіння, не зражайсь тим; Він видить все, серця наші отворені перед Ним, Він розуміэ наше эство. Нехай молитва нашої душі буде:

"О милосерний Боже, прирік Ти Духа Сьвятого тим, що Тебе просять, дай щоб ми могли тїшитись Його впливом. Нехай навчить нас як молити ся і порушить нас до більшої віри і надії на Твою ласку, за помочію котрої ми моглиб тїшити ся вічним житэм через заслуги Ісуса Христа Господа нашого."

Чи Ви любите читати СЛОВО БОЖЕ?

А чи маэте Ви СЛОВО БОЖЕ В СВОЇЙ ХАТІ?

Післїть до "Канадийця" 25 цт. штемплями, а ми Вам сейчас вислемо.

Чистилище се облуда.

Пані Мойс Дочесне з Ґуль Квібек, в Канаді, бувша католичка оповідаэ як слідуэ:

Бажаючи переконати моїх приятелів-католиків, що чистилище э лише видумане місце, я постановила удати ся до католицького сьвященика, і по пробувати, чи не згодить ся він за гроші вибавити душу з чистилища. Я удала ся до священика Рутэра, котрий в тім часї був ґенеральним вікарим Оттавскої діэцезиї, і спитала його, кілько він буде жадати, щоби визволити мого брата з чистилища. Ґенеральний вікарий відповів, що після св. Григория, треба буде відправляти службу Божу що дня через трийцять днів, але на се він тепер немаэ часу, бо э дуже занятий, маэ богато шлюбів і других обовязків, але він би порадив мені, щоби я пішла до отців Капуцинів або Домініканів, а они дуже радо сповнять моэ бажанэ.

За пару днів, взявши зі собою одну жену за сьвідка, я удала ся до священика Конрада з Капуциньского монастиря в Отаві, і спитала його, кілько він буде жадати, щоби визволити мого брата з чистилища. Я показала йому католицку книжочку в котрій було написане: "Я не буду чекати, доки служби Божі не відправлені, але сейчас визволю душу, коли лише заплачено за них."

Священик Конрад відповів, що він не хоче видіти тої книжочки, бо він дуже добре знаэ всьо про Григорянскі служби Божі, і він зробить для мене то всьо що я бажаю, за суму пятнайцять долярів.

— Чи не можете ви зробити сего дешевше для бідного чоловіка? спитала я попа.

— Ні, не могу зробити сего таньше, то дуже тяжка робота — відповів піп.

Я подала йому пятнайцять долярів і дістала таке поквітованэ:

Парохія св. Франца д Ассіссі
Оттава марта 28 1912. р.

"Одержав від пані Мойс Дочесне суму пятнайцять долярів на трийцять служб Божих за душу Баттиста Дочесне в чистилищи.

св. Конрад, з чина Кап.

Коли піп писав ту посьвідку, хотів зробити на мене вражінэ, що він жалуэ мого брата що він так мусить мучити ся в чистилищи і все повтаряв: "бідний чоловік! бідний чоловік!"

В трийцять днів пізнійше я написала письмо до о. Конрада з запитанэм, чи служби Божі зістали відправлені і чи мій брат зістав випущений з чистилища. Я дістала слідуючу відповідь:

"Моя дорога приятелько. — Григоряньскі служби Божі я почав відправляти того дня, коли дістав від тебе пятнайцять долярів. Я маю надію що дорогий померший почув добрі наслідки того".

Найцікавійше з тої цілої історії э то, що я маю лише одного брата, котрий живэ в Монтріял і э зовсім здоровий.

Коли піп Конрад почуэ, що він побрав гроші аби визволити чоловіка з місця де він не був, він певно зверне мені гроші. Я також маю надію, що мій брат, котрий в завзятий католик, коли побачить посьвідку підписану попом котрий взяв пятнайцять долярів аби вимолити його з чистилища коли він ще був на земли, побачить тепер наглядно, що то э католицка церква із своїм грошожадним попівством, і видуманими науками.

Чистилище, се э людська видумка. Эслиби оно було Божої постанови, то не пожерало би тілько гроша від бідних, вдовиць і сиріт. Після католицкої науки, эсли богач помре, то за свої гроші він сейчас може видобути ся із чистилища. А коли бідний чоловік помре, а не маэ жадного приятеля, котрий би йому поміг, то мусить ждати на воскресенэ мертвих в полумини чистилища. Щасливі католики, що суть богаті; але горе бідним! Нема грошей, нема хресту; нема грошей, нема шлюбу; нема грошей, нема похорону; нема грошей, нема нічого, хиба що проклятэ попа, а сего уділяэ ся часто і без платно.

Св. Письмо не говорить нічого про чистилище. Оно говорить, що сама кров Христа очищуэ від гріха. (Диви Рим. 5: 9; 8:1; І. Иоан. 1:7-9.)

Доперва 1439 року чистилище стало правилом віри католицької церкви. Жаден розумний чоловік ніколи не вірив і не буде вірити у чистилище.

Спростованэ!

В 7. числі "Канадийця" з дня 23 лютого 1916 р. була поміщена новинка слідуючого змісту:

Кремара, менеджера від "Ґрейт Атабаски" тягають тепер по кортах, що давно позабирав гроші від людий а не дав і не э в силі дати контракту на продані лоти. Кремарови грозить тепер кримінал.

По розслїдженю справи ми переконались, що ся новинка э незгідна з правдою, бо п. Кремар э в силі дати кождому тайтел на продані ним лоти, коли купуючий виповнив всі свої зобовязаня.

На сїм місци ми перепрашаэмо п. Кремара за заподіяну йому кривду сею новинкою, яка дісталась на сторінки "Канадийця" через мильні інформациї.

Редакция.

ЧИТАННЯ НА НЕДІЛЮ.

БЕЗУМНІСТЬ НЕВІРСТВА.

Безумний каже в серцю своїм "Нема Бога" Пс. 14:1.

Кількож то нерозумних та нерозважних людей трапляэсь в нинїшні часи, що не лише в свойому серцю кажуть: "Нема Бога", але явно голосять згубні гадки, щоб ними як найбільше зискати приклонників, товаришів переконаня. Наслїдком сего, невіра змагаэсь чим раз в більшій мірі, потягаючи за собою зіпсутэ і злидні в кругах родинних і суспільних. При тім сповняють ся слова пророка: "Виж відійшли від сїэї дороги і були многим приводом до злого і впаду в законі, ви повалили вмову з Левіїним домом, говорить Господь сил, тим то і я подам вас у зневагу й погорду перед усім людям, ви бо не держитесь доріг моїх і в справах закону дивитесь на особу."

Гідні пожалованя сі люди, що кажуть: "Нема Бога". Шож буде з ними коли несподівано будуть мусіли стати перед лицем Божим, якого они вирікались, щоб здати рахунок зі всїх своїх діл, слів та мислий. Їх наклін до гріха, любов до сьвіта, суть струэю, з якої випливають подібні гадки. Они відчувають се, що эсли Бог эсть, то не зможуть встояти перед Ним зі своїми блудними гадками і грішними ділами; я що не хотять покинути дороги гріха, вмовляють в себе, що нема Бога, вічности, й страшного суду, а се що говорить Біблія о Бозї, э вигадом людским. Сим робом змушують совість до мовчаня, щоб продовжати дальше своэ грішне житэ. Эслиж від часу до часу і совість поганина задрожить на згадку відплати Божої, то річ природна, що і совість невірючого чоловіка відзиваэсь і рвесь з темряви до красшого житя.

Слідуюча подія э разячим приміром сего, що висше сказано:

Пан М. був знаний в цїлім своїм окруженю, яко чоловік крайно не віруючий. Де лишень мав нагоду, сіяв слова невірства, нищив віру праведних а образ живучогоо Бога виходив у него в як найпоганійшій красці. На адресу Христіян посилав все здорову пачку лайок, кпин та наруг. Він казав: "Се глупота вірити в вашого Бога, по смерти очікувати якоїсь нагороди або житя вічного, се цілковитий нерозум. Ясно ж прецінь, що після послідного стогну, так і край всякому диханю. Сі пристарілі оповіданя мали значінэ у наших забобонних прадідів але в теперішнім осьвідченім столїтю, чоловік здорово мислячий не кладе на се ніякої ваги. Тому уживай мо сьвіта поки служать літа."

Пан М. вірно придержувавсь своэї приповідки так далеко що в місточку не було веселійшої та забавнійшої дружини, як пан М. і його приятелї.

Однак за одним ударом руки Божої, змінивсь зовсім стан річи. На місци радости і гультайства, запанувало велике горе. Одинока дитина яку пан М. пристрастно любив, захорувала і померла. Так сидів він тепер при ложу смерти любої дитини, без Бога, спокою, і надії, пригноблений жалем та розпукою. Він був безнадійний і; чого не робив від многих літ, учинив се нині: зайшовсь відплачу як мала дитина. Бог зустрівсь з ним в як в найболючійшій хвили.

Так перевів три дни. Вечером третого дня, відвідав його оден з приятелів. Коли застав його так засмученого і зажуреного, відізвавсь так дуже журбі; боріть ся як мужчині пристало. Чейже слезами і риданэм не привернете дитини до житя. От лучше зберіть ся, та ходіть зі мною. "Бідний чоловік дав намовитись, пішов з приятелем і не забаром знайшлись за столом при фляшці перлистого вина. З початку пан М. отягавсь від питя, але понуканий приятелем, не давсь завстидати фляшці і коли появилась друга і трета, став веселійшим, забув на журбу, сьміявсь і жартовав як давнійше. Пізно в ночи приволік ся до дому.

Другого дня сум і біль подвоївсь. Они ставали чим раз страшнійшими перед надходячою хвилею, в якій мали забрати дитину з хати...

З глубоко похиленою головою поступав отець за домовиною дитини.

З приятелів мало хто явивсь, щоб помогли іти по так важкій дорозї. За те другі, яких він ніколи не узнавав за приятелів, прийшли щоб показати йому співчутэ. Прийшли на кладовище, всі скупились над отвореним гробом. Нещасливий батько стояв похилений, зломаний, рясні сльози потекли по зболілім лици а важкі стогни видобувались з придавленої груди.

Всі стояли мовчки з сумними виглядами. Домовину спущено, перша грудка землї впала на дошку домовини. Эї відгомін зворушив эще більше заплаканого отця. Задрожав на цілім тілї і в тім зворушеню неначеби мимоволї, перелетіли йому через уста ті слова: "Ох мій Боже."

Похорон скінчив ся за кілька хвиль і всі розійшлись мовчки до дому.

Ті слова: "Ох мій Боже" висказані над гробом підту хвилю і в тім тоні, вразили стоячого побіч батька Христіянина. "Чи мавби эще той чоловік вірити в Бога?" подумав він в души. Се питанэ не давало йому спокою, він рішив справу перевести як сьлід.

Одного рана вибравсь сей Христіянин до пана М. Сей приняв його приязно, пізнав бо, що він був присутний на похороні його дитини. По короткім розговорі, запитавсь гість пана М. чи не позволивби він поставити собі одно, може дивне, але добре розважене питанэ?

"Певно! мій приятелю," відказав пан М.

"Скажіть мені пане М., як маю розуміти сі слова, які ви висказали над гробом вашої дитини? Чи сказані були они лише мимовільно, чи походили з глубини души, сьвідчачи о вірі вашого серця взглядом живучого Бога?"

Запитаний не був приготований на таку відповідь. Глубоко ранений тим питанэм, понурив голову в долину і довший час не відповідав нічого. В кіньци підвів нагло голову із повними слез очима сказав: "Так, я вірю в эство Боже! Хоч не раз я волів, щоб Бога не було, і помимо моїх запирань, я ніколи не міг здусити в своїм серцю правдивої віри в Бога. Чим більше я запиравсь, тим сильнійше відзивав ся в мені внутрішний голос: Ти брешеш ти знаэш що Бог істнуэ а до того сьвятий і справедливий. І коли я кілька день тому в зад стояв над гробом дитини, я не був в силї здержатись, я мусів пустити на волю придушені чувства і тим разом я висказав сі слова."

Та хвиля збудила в нім прослалу душу і тхнула відродженэ в його житэ.

Дальше велась розмова о тім чого грішникови передовсім потреба.

Біль через утрату дитини привів його до намислу і до радісного післанництва о Христі Ісусі Спасителю грішників.

Він научив молитись в Христі до Господа Бога яко Отця, якого цуравсь і заперевсь досі. "Безумний каже в серцю своїм нема Бога."

А ти любий читателю як відносиш ся взглядом Бога? чи віриш в Него і його слово?

Знай Його яко Отця в Христі Ісусі Сині Його?

Москалі в Франциї.

Москалі машерують на улицях Марселэзи.

ОПОВІДАНЯ.

Страшні тайни монастирських мурів.

Подані МАРИЭЮ МОНК, монахинею, якій вдалось втечи з монастира.

(Дальше.) (11.)

Не довго по сім, як ми посварились, она обскаржила мене, і я була покарана. Се дало мені причину, щоб я перепросила эї. Она перепросила і мене за свої доноси і ми стали эще лучшими приятельками як перед тим.

Одною з найгірших кар, які накладано на нас, було питэ води, в якій настоятелька вимила собі ноги. Ніхто навіть не думав сьміятись з такої кари, крім Джені, яка говорила, що она э певна, що вода, в якій настоятелька обмила свої ноги э о много лучша і чистійша чим з самого жерела.

Оден зі збитків, які она робила з убранями монахинь. В монастири э звичай, що найстарші фартушки подерті і полатані мали вбирати наймолодші монахині; а нові були призначені для старих монахинь. В чотирох случаях, Джені закралась в ночи до спальні, непідглянено монахинею-ночі поміняла більшу часть фартушків коло ліжок і то так, що нові фартушки поставила коло ліжок молодих монахинь а старі і подерті коло старих монахинь. Наслідок був такий, що рано всі вбирались з поспіхом і ніхто не завважав помилки. Помилку завважано аж при молитві; коли то всі монахині замість молитись почали одні других оглядати. Деякі вибухли наголос сьміхом, а иньші почали сваритись. Одним словом повстало дивне замішанэ, яке тревало довший час. При роздаваню сих фартушків Джені дала найбільше подерті для старих і тих котрих она не любила, всі эї прихильниці одержали найновійші і я між ними.

Раз загубила Джені свою хустинку від носа. Кара за се булаб така, що через 5 тижднів она мусілаб цілком ходити без хустинки, без взляду на се, що моглоб за той час статись з эї носом. Про страту свої хустинки она сказала мені і рівночасно просила мене, щоб я в дорозі на гору витягла хустинку котрій старій монахині з кишені. Се мені пощастилось і я замість одної дістала аж дві. Джені сказала, що одна за богато і небезпечно эї тримати коло себе, бо можуть зробити трус. Не задовго почали дві монахині скаржитись про страту своїх хустинок. Джені побачила, що то готов занестись на трус, тому при найблизшій нагоді впхала одну хустинку до сімника в постели.

Коли почало холодніти на дворі, Джені скаржилась мені, що не маэ доброго нічного убраня.

Але не довго по сім, як она скаржилась, десь роздобула двоэ теплих нових убрань з котрих дала і мені одно. Хотяй я мала свій але приняла і сей, який я вбирала також йдучи спати до ліжка. Джені припускала, що властительки своїх нічних убрань розпічнуть пошукуваня, тому вставши рано з ліжка сховала се крадене убранэ до печи що і мені радила зробити. Се робили ми щораня через цілу зиму. Бідні монахині, яким Джені забрала їх теплі убраня, мусіли зубами січи підчас зимних ночий, боячись зголосити свої страти до настоятельки. Они знали, що як хто вкрав, то добре і сховав і не легко буде їх віднайти, тому воліли мерзнути і мовчати, ніж зголосити свою страту тай ще кару дістати.

Коли на дворі почало теплїти, Джені взяла від мене се убранэ, яке мені дала і своэ і поставила непостережно на ліжка тих властителїв, в яких она перед зимою позичила. Сї побачивши свої нічні убраня назад на своїх ліжках, мабуть так само здивувались, як тоді, коли їх стратили.

Не довго по сім, Джені десь роздобула цілий подолок яблок. Сї яблока занесла на гору до спальні і висипала в моэ ліжко. Збігши на діл, сейчас мені про сї яблока сказала. Розходилось тепер, як ті яблока з'їсти. Джені впала сейчас на думку, щоб піти до настоятельки і просити эї о відпустку на "елевенс", то значить відмовляти через девять день відповідні молитви до якогось сьвятого, щоб той поміг їм бути ліпшими побожнійшими і т. д. Сю відпустку ми легко одержали і побігли просто до спальні до наших яблок. На наше велике здивованэ ми не знайшли в моїм ліжку оні одного яблока. Хтось забрав до одного. Джені почала перешукувати всі ліжка але нічого не знайшла. Тепер, щоб не зрадитись, ми почали наш "елевенс", але без яблок. Джені не могла перебоїти такої великої страти і постановила пімститись за яблока. Всім тим монахиням, котрих она підозрівала, повпихала шпильки в ліжко.

Коли надійшов вечір, всі мовчки почали кластись спати, та нараз одна за другою перерazливо почали пищати бо острі шпильки вбивались сильно в їх тілі. Перерванэ мовчанки стягнуло на них остру кару. А все те було за Дженені яблока та наш "елевенс".

Розділ 13.

Одного вечера, коли Джені за кару замітала спальню, зробила з мітли страхопуда. Вбрала она мітлу в біле полотно причіпила руки і страхопуд був готовий. Тепер поставила сего страхопуда коло вікна, недалеко начіня зі сьв. водою. Незадовго почали надходити монахині до спальні. Ввійшовши до середини кожда йшла замачати пальці в сьв. воді. Мачаючи пальці кожда завважила страхопуда, що эї дуже перестрашило, але, що при входжуваню до спальні всегда мала бути мовчанка, тому кожда, хоть перелякана, відходила мовчки. Таким страхом перенималась одна за другою але нйодна не виявила свого страху.

Ми всі вірили в духи, тим більше, що не давно передтим померла була одна монахиня і кожда тепер в сім страхопуді виділа померщу. Так в мовчанці перейшла вже була більша часть монахинь, аж нараз одна, побачивши страхопуда, в голос закричала. Сейчас прибігла монахиня-ночи і запитала, хто се перервав мовчанку. Перестрашена монахиня сейчас призналась до зломаня мовчанки, але притім вказала і на причину. Коли вже всі монахині ввійшли до спальні, тоді Джені виступила відважно на перед, приступила до страхопуда, розібрала його і всім настрашеним замість померщої монахині показала стару мітлу.

Найбільше дивацтв вистроювала она ходячи в снї. Чи она дійсно спала і ходила чи лише сплячу вдавала, сего я певно не знаю. Принайменьше таке враженэ она старалась викликати на старі монахині і настоятельку. Нераз вставши з ліжка этягнула на землю декотру з монахинь і йшла дальше немов би она про нічо не знала. Звичайно стягала она з ліжка ту монахиню, котру она не любила. Звичайно, коли Джені монахиню стягнула на землю, ся впавши на підлогу з перестраху і болю починала кричати. Се значило перерванэ мовчанки, за що була назначена тяжка кара. Оно немов впадало в очи, що Джені вибирала такий спосіб на покаранэ собі нелюбих монахинь. Щоби не зрадитись, она виповняла се сплячеходженэ незвичайно майстерно. Бо коли лише завважала, що монахиня-ночи эї обсервуэ, то або ставала неповорушно аж доки хтось эї не дотиркнув ся і тоді стрісалась немов з лэтаргу, або вдавала що она робить се несьвідомо.

Раз позволено нам на вбід напитись соку з яблок. Всі пили сей яблочник крім Джені, якій не дали пити за кару, а який она незвичайно любила. На другий день ми знова дістали яблочник. Коли почали пити, завважала кожда, що він дуже солений, але ніхто нічого не говорив про се, щоб не перервати мовчанки. Так напились всі по трохи і ніхто нічого нікому не говорив, лише ті, що перші напились, приглядались з яким апетитом будуть пити иньші.

Джені ніколи не спала на своїм ліжку в однім і тімсамім місци. Коли на дворі почало теплїти, тоді она відтягала ліжко, яке стояло найблизше вікна а туди тягнула своэ зпід печи. Коли наближалась зима тоді знова тягнулась зі своїм ліжком близше печи. Ніхто з монахинь эї сего не збороняв, бо впротивнім разі булаб виставлена на Дженену пімсту, тому кожда эї уступала.

Она ніколи не любила довго робити одно і то само. Коли вже якась робота эї накучилась, тоді зробила щось таке, за що настоятелька або давала эї якусь кару, або наганяла від роботи. Коли она щось таке зробила, що і настоятельці було забогато, тоді она говорила, що она не знаэ що робить і почнала сейчас молитись.

Я була раз призначена Джені до помочи в переставлюваню ліжок в спальни. Коли ми пересували ліжка, які належали до тих монахинь, котрих Джені не любила, тоді она говорила, тепер ми відплатїм ся їм за ті кари, які ми через них потерпіли. По сих словах витягала зі своїх сховків будяки і впихала в солому. В вечір, коли будяки почали колоти, монахині пищали і тим самим, перервали спокій, за се мусіли они спати під ліжком аж до раня. Опісля на сповіди ми висповідались зі сего і відпокутували, але при найблизшій нагоді робила опять те саме.

Джені найбільше не любила ті монахині, котрі мали бути всегда готові до підслухуваня иньших. Також не любила она і тих, що були безпосередною причиною замордованя сестри монахині Францішки, а голов-

(Дальше на 5-ій стр.)

(Продовженэ з 4-ої стр.)

но сьв. Гиполити, яка головно мордувала сьв. Францішку. Ми всі догадувались, що сьв. Гиполита мала підслухати сьв. Францішку і донести эї до настоятельки. Про се впевняла мене Джені, однак се був лише здогад. Але за сей здогад-підозрінэ сьв. Гиполита не мало натерпілась через Джені. Коли Джені робила яку пакість то ніколи не оминула сьв. Гиполиту. Сьв. Гиполита немов догадувалась, за що спадають на ню так часті кари і зносила їх терпеливо, немов хтіла відпокутувати за свою вину. Я дуже боялась сьв. Гиполити і оминала эї здалека, я боялась, щоб і мене она не донесла настоятельці. З таким страхом оминали эї і иньші, що сьв. Гиполита сама завважала. Властиво ми всі боялись одна другої, бо доноси були на деннім порядку.

Про сьв. Гиполиту Джені виражалась як найгірше і яку при кождій нагоді висьмівала. Настоятелька завважала нераз, що Джені не терпить сьв. Гиполити і нераз эї упоминала про се. Коли кпини зі сьв. Гиполити були вже задалекі, тоді настоятелька пояснювала нам, що Джені э несповна розуму. Але чи дійсно настоятелька уважала Джені за таку то я сумніваюсь. Раз навіть говорила нам настоятелька, що она віділе Джені до Ст. Анні, тоэ до відпустового місця коло Квебеку, яке мало бути славне зі своїх великих чуд. Там слабі мали приходити до здоровля, сліпі бачили, а криві випрощувались. Я бачила не раз цілі громади людий, які спішили туди на відпуст, які заходили нераз до монастиря просячи о їду. Настоятелька говорила, що Джені напевно виздоровить як эї туди післеть ся.

Але настоятелька эї туди не посилала, бо мабудь, або сама не вірила що Джені несповна розуму, або, що в Ст. Анні діють ся якісь чуда. Джені далі робила всякі пакости на старий лад.

Раз просила она настоятельку, щоб та позволила эї їсти самій, коли ми скінчимо. Настоятелька дуже радо на се згодилась, поясняючи се тим, що Джені не чуэсь гідною засідати до стола враз з иньшими.

Дуже часто Джені їла при столі настоятельки, з чого она була дуже вдоволена, бо діставала о много лучшу поживу чим ми.

Раз призначила настоятелька Джені до замітаня спільної комнати. Джені була сим не задоволена і заявила нам, що она не буде довго замітати спільної комнати, о чім ми вкоротці пересьвідчились.

Спільну комнату огрівала в зимі печ, якої рури були пущені через підлогу нашої спальні. В літі сї рури забирано а діру, через яку йшли сї рури ніхто не забивав. Раз, коли ми вже всі положились до ліжок і відмовляли эще деякі молитви, побачили нараз поломінь, яка бухнула з долу через сї діри до нашої спальні. Ми перепудились сим, бо думали, що наш монастир горить і почали кричати. Через якийсь час повстало велике замішанэ перемішане з криками і зойками. Ми не втікали з монастиря, бо нас учено, що нам ніколи невільно опускати самим монастиря, хотьби навіть і підчас огню, за се чекалаб нас незвичайно тяжка кара. Тому мя наробивши богато вереску почали бігати з одної комнати до другої. Та се тревало дуже коротко, бо полумінь зникла і ми почали приходити до себе. Опісля ми довідались про причину сего огню. Сей огонь зробила Джені, коли замітала в долині спільну комнату. А зробила она сей огонь в той спосіб: взяла трохи стрільного пороху, якого в монастири було подостатком, насипала в мітлу. Відтак сю мітлу з порохом впхала в діру, яка виходила до нашої спальні і підпалила сей порох запаленим папером. Порох бухнув до нашої спальні і спричинив не лише в нас але майже в цілім монастири велике замішанэ.

Згадуючи про порох, хочу пояснити звідки він в монастири взяв ся. Коли в місті вибухло раз заворушенэ підчас виборів, донесено до монастиря, що товпа маэ напасти на наш монастир. Сейчас звезено до монастиря все, що було потрібне до оборони а між тим і порох. Однак до нападу на монастир не прийшло а порох і все оружіэ лишилось в монастири.

Раз Джені попросила в настоятельки пера і паперу. настоятелька дала эї се і заявила, на коли она напише дещо до своїх приятельок то мусить показати се настоятельці. Джені сказала, що она не думаэ писати листи але хоче зробити на папери свою загальну сповідь.

Коли виписала всі свої гріхи, занесла їх до попа. Піп перечитавши сї Дженені гріхи, не вірив, щоб она їх поповнила і сей папір з Джененими гріхами передав настоятельці. Ся зібрала нас всіх монахинь і відчитала їх нам, се були страшні гріхи, яких Джені ніколи не поповнила. Зробила она лише на се, щоб висьміятись зі сповіди і сповідників.

Наші ліжка були виложені вузкими дощинками, на яких спочивали сімники. Коли раз лише я і Джені знаходились в спальні тоді она запропонувала мені, щоб переложити сї дощинки в ліжках. Се зробили ми скоро. Коли прийшов вечір, около дозена монахинь знайшлось до гори ногами на підлозі. Се спричинило богато замішаня і крику — а відтак кари. Хто се зробив, ніколи не відкрито. Опісля, коли ми обі робили обрахунок совісти, я сказала Джені, що хочу висповідатись з того гріха. На те Джені мені сказала: "роби як собі хочеш але вважай, щоб опісля сего не жалувала."

В монастири була одна стара монахиня, яка вміла оповідати дивні історії. Всі кликали эї бабкою. Раз в ночи Джені поміняла многим монахиням чипки, між ними і "бабці". Одна з монахинь підглянула Джені, як она міняла чипки і коли рано повстало замішанэ, Джені була зраджена. "Бабка" насварила за се на Джені, але ся сим так розлютилась, що кинулась на "бабку" і вхопила эї обома руками за горло. Кільканайцять монахинь кинулись "бабці" на поміч, а між ними були переважно ті, яких Джені найбільше не любила. Тепер Джені скористала з нагоди і серед замішаня деяких сильно потурбувала. Иньшим заявила, що як они дальше будуть на ню доносити то она їх убэ.

Дуже часто Джені розсьмішувала нас підчас молитви, а коли се почалось часто повтаряти, настоятелька заказала Джені іти разом з нами на діл на молитву. Джені з сего скористала, бо коли ми рано вже молились, то Джені собі здорово засипляла.

Крім Джені і иньші монахині вистроювали також збитки. Раз пригадую собі, коли ми були в каплици, на богослуженю, куди був вступ вільний і для иньших, сталось таке: одна з монахинь принесла зі собою з монастиря щось дуже смердячого і те причіпила до хлопячого капелюха, який лежав коло лавок. Незадовго надійшов хлопець взяв свій капелюх і пішов по каплици, розносячи смерід. Се завважали иньші монахині і одні затикали ніс а другі заходились від сьміху. Вкінци завважала се настоятелька і приказала хлопцеви вийти з каплиці.

Деколи настоятелька посилала Джені до початкуючих, щоб їх вчити молитви на англійскім язиці. Деколи учила она молитви з цілковитою повагою, але деколи робила собі кпини з молитов. Бувало зачне молитву як слід а скінчить эї з насьмішкою, від чого початкуючі, могли здержатись від сьміху. що розуміли по англійски не Одну з таких Дженених молитов я собі пригадую а починалась она так: —

"О Боже любви — подивись Ти з гори на сю ендичину курку!"

Одного зимового дня післала настоятелька Джені розпалити огонь. Коли она звідти вернула, заявила нам, що она змерзла в пальці і більше не думаэ іти палити. На другий день пішла поголоска по монастири, що Джені вчера при розпалюваню огня набавилась хороби, від якої стратила розум.

Ми всі, з котрими Джені говорила вчера, сьміялись з Джененої штучки і догадувались, що она пустила таку байку, щоб трохи в ліжку пополежати. Однак настоятелька здаэсь догадувалась про підступ Джені, бо заказала давати эї якунебудь поживу. Коли в день я відвідала Джені, она просила мене, щоб я принесла эї дещо з'їсти бо готов вмерти з голоду. Я радо на се згодилась, але не знала як эї поживу принести, щоб мене хто не підглянув. Тоді Джені порадила мене, щоб я під своїм убранэм припняла панчоху і там набрала дещо їди. На се я згодилась і зробила так як мені Джені порадила.

Одна річ, яка не подобалась мені, було се, що Джені сварилась з тими монахинями, які здобували собі прихильність настоятельки. Бувало она доти з ними сварить ся, та виробляэ їм всякі пакости, доки між ними а настоятелькою не прийде до якогось не порозуміня.

Через якийсь час Джені спала напроти мене. Нераз в ночи по тихонько встане і всунесь під моэ покривало, щоб дещо поговорити зі мною. Тоді оповідала мені про всі збитки, які і кому она нині зробила, або кому думаэ эще зробити.

Нам давано в монастири дещо мила до митя але не богато. Коли Джені завважала, що эї мило вже минаэсь, брала мило де лише побачила. Раз потягнула настоятельці таке досить великий кавалок. Се так обурило настоятельку, що та зарядила загальний трус всіх монахинь. Коли мене вже обшукали тоді Джені неспостережено впхала мені се мило в кишеню, а коли вже і эї обшукали, витягла се мило назад так само спритно як і впхала.

Говорячи про наш монастир, я не можу подати много цікавих річий і його ріжних тайн, бо булам в нім закоротко, щоб про все, довідатись та зі всім запізнатись. Колиб я мала тепер Джені при собі, то она додалаб не одну цікаву річ, про що я нічо не знала.

Джені була довший час в монастири, підглядала все, підслухувала всіх і знала про всі тайні криївки монастиря та їх ціли. Она була сьвідком не при однім злочиньстві та мордерстві, та моглаб сказати про монастир та "сьвяте" житэ в нім много а много цікавого.

(Дальше буде.)

Про Мексико.

Територия Мексика обіймаэ 767.000 англійських квадратових миль в населенэм около 16 міліонів. Більша часть населеня се Індияни, які переважно жиють в недоступних горах, болотах, та лісах. Сї Індияни ділять ся на яких 50 ріжнородних племен, які мають свій осібний язик, осібні звичаї і зовсім себе не розуміють.

Друга часть населеня се нащадки Ішпанців, однак дуже змішані з Індиянами. Чистокровних Ішпанців э тут дуже мало.

Державний язик ішпаньский, але більша часть населеня зовсім його не розуміэ і ним не послугуэсь.

Релігія католицка але дуже змішана з поганьскими звичаями.

Земля.

В Мексику э много урожайної землї але майже вся она знаходить ся в руках кількана́йцяти магнатів. Решта населеня э майже без землї, тому мусить працювати на землї тих магнатів. Через се в Мексику пануэ певного рода эще паньщина.

Господарство тут не розвинене, все робить ся примітивно, руками, майже без якихнебудь приладів. Більша часть населеня гаруэ на паньских полях, враз зі своїми жінками і дітьми. Платня, эсли э яка, то не вистарчаэ на удержанэ свої родини. Омного лучше стоїть тут вилас худоби над чим монополь посідають Бритийцї.

Природні богацтва.

Мексико э незвичайно богатою країною в дорогі мінерали. Тут суть великі копальнї золота, срібла, міди, нафти і воску. Але всїми тими богатствами не покористовують ся а чужинцї. Всї почти і зелїзницї знаходять ся в руках Американьців.

Політичне житэ.

Мексико, се країна хронічних революций. Що до політичного устрою дивлять ся Мексиканцї ріжно. Одні хтїлиб бачити короля на мексиканьскім тронї. Иньші суть аж занадто свободолюбиві і не хотять нікого, щоб їм розказував. Більша часть зовсім не розуміэ якогонебудь політичного устрою, без якого житэ не в силї спокійно розвиватись. З сеї маси легко користають всякого рода очайдухи, які масними обіцянками ведуть брат проти брата, э сліпим орудіэм в руках авантурників.

Здаэсь, що в Мексику ніколи не буде спокою, бо маса э несьвідома і палка. Найкрасші за кони тут не в силі привернути ладу, бо на 16 міліонів населеня 11 міліонів зовсім неграмотних. Одиноке спасенэ для Мексика може бути лище осьвіта широких мас, противно в Мексику всегда буде кипіти і лятись братня кров.

До чого служать у війні птахи?

Оповідають, що Французи примістили на найвисшій у цїлім сьвітї вежі Айфля в Парижі птахів папугаїв. Сї дуже крикливі птиці перші зачувають з далека, як наближаэть ся літак. Тоді вони починають дуже верескливо кричати. На сей крик звертають увагу люди і можуть заздалегід запримітити німецький літак, що наближаэть ся до Парижа. Тоді мають Французи час приготовити ся до острілюваня ворожого літака і вислати своїх летунів на боротьбу з ворогом у воздусї.

ВІДВІДИНИ СТАРОГО БАТЬКА.

Устала сніжна заверюха, що шаліла цілу ніч. Її могуча - тайна сила позавівала дрібненькими, сніжними крупами всї рови, всї прогалини. Цілий сьвіт став білий-білий, немов прибраний на якесь велике сьвято.

Долиною межи подільськими горбками посував ся в такий час скоро довгий поїзд і лишав по собі дві чорні шини, старанно очищені від снїгу сотками тяжких колїс.

У малім переділї вагона сидів старший уже селянин в новім вишитім кожусї, клапанї з лисїв та з повними бесагами коло себе. По одїню було пізнати, що він з з Покутя. Сидить сумняй-симний і своїми стомленими очима дивить ся через вікно на утїкаючий, білий сьвіт. До нього підступаэ молодий вояк.

Ви звідки, вуйку — питаэ.

З коломийського повіту — відповідаэ байдужно селянин і дальше дивить ся у вікно.

— Куди їдете?

— До сина.

— А де-ж ваш син?

—Та в битві — відповів селянин і вже відірвав очи від вікна. Поправив ся на своїм сидженю, витягнув з дзьобеньки коротку люльку набив тютюном і вже досить ввічливо зачав розказувати:

— Мій син при охотниках, при Українських Січових Стрільцях. Як пішов на початку війни, то ще не був дома. Писав, що був ранений тай ще тепер дальше в битві. А моя стара вчіпила ся мене, їдь тай їдь і подиви ся на него. Тай я мусів. Виходив я в панів у містї папері тай поїхав. Хто знаэ чи найду його? Може вже давно зогнив де в землї бо вже довго не було писма...

По сих словах старий засумував ся ще гірше. На його поранім зморщками лиці зарисували ся черти тяжкого жалю.

Поїзд станув. Се вже остання стація. Дальше треба йти пішки. Старий виліз і пішов питати ся, куди йому дорога.

Було коло полудня. Згорблений вдвоэ, з перекиненими через плече бесагами, йшов білим подільським степом старий селянин. Доходив до перших хат якогось села. З села надїхала повільно цїла валка возів. Старий пристанув на боцї і чекав аж переїдуть. Везли ранених до найблизшої стації. Бідні люди, з помарнілими обличами, з позавиваними головами, руками і ногами лежали на соломі і за кождим стукненэм колеса об камінь, протяжно стогнали. В його старій голові шибнула думка, що може і його сина везуть десь так на возї. Він вдивив ся в одного молоденького вояка, що з завитою головою лежав блїдий на возї. Йому видало ся, що відкись знаэ його. Приступив до фіри.

— Ах! Се ти, мій Федуньку? закричав не своїм голосом. Пізнав свого сина. Цїла валка задержала ся. Молодий стрілець отворив очі. Сумно подивив ся він на батька, та не сказав нї слова. Замість радісного оклику покотили ся по блїдім обличу дві сльози... До воза приступили санітети. Старий обняв сина і плакав як мала дитина. — Сину, сину! Тебе знов поранили? Ох, скарай Боже ворогів, що так мучать невинних людий... — ридав батько і легко цїлував поорану кулями руку свого сина.

— Лишіть його, вуйку! Він тяжко ранений. Ще в грудях маэ кулю — просили старого. Але він не відступив.

А Федуньо лежав з замкненими очами і тяжко дихав. Нараз протяжно застогнав, зойкнув і — стало тихо... До нього кинув ся батько. Приложив ухо до грудий і відскочив мов опарений.

— Він уже не дихаэ! Вже не жиэ. Боже! Ти хотів щоби я прибув сам його поховати. Гей люди, убийте мене, най не мучу ся так тяжко!... Він не жиэ.. Одинока моя дитина... — і зачав бити сивою головою до драбин воза. — Поховаю я його сам. Не дам нікому мого Федунька... говорив і тиснув міцно холодне тїло до себе, наче бояв ся, що хтось йому його відбере.

Заніс сина до першої хати. З бесагів витягнув вишивану сорочку і зачав перебирати його. Чорну сорочку віддирав від білого тїла. Замочена була кровю присохла до нього. З руки добували ся ще останки крови. На її вид старий знов закричав, мов би сам був ранений і притиснув руку сина до своїх уст. Краплї крови спадали на білий новий кожух і барвили його.

Викопав при дорозї яму, вистелив сїном тай положив у неї сина. Довго-довго дивив ся на него, зрошував сльозами мережану сорочку а потім зачав закидати глиною.

Глянув старий батько на свіжу могилу, кинув ся на неї, цїлував замерзлу землю і пішов. Поніс сумну-сумну вістку родині. І поніс плями синівської крови на новім кожусї. Вони скажуть нещасній матері все, все...

Многострадальна та мужицька душа.

РІЧНИКИ "КАНАДИЙЦЯ".

Хто хоче може купити в редакциї "Канадийця" річники з 1914 — 1915 року.

Неоправлені	**0.75.**
Оправлені	**1.75.**

Гроші просить ся надсилати через **Постал—нот,** або **одноцентовими. стемплями.**

Доляри в листї не посилайте бо так тепер не вільно.

ТАНА СТАЙНЯ.

Всї, що ідуть до міста Едмонтону можуть одержати за 15. цт. нічліг для коний і для себе.

Мої стайні суть при ОТЕР УЛ. Ч. 210.

АДРЕС:

A. Morawiecki

210 Otter st. Edmonton Alta,

ТАНО ПРОДАМ

Велику пилу до різаня дощок і все що потрібне до пили, як варстат і проче.

Промір пили 48 цалів, майже нова.

По близші інформациї пишіть до:

EMIL DUBAS

Criqpsdalle, Alberta,

ВВАЖАЙТЕ!

Коли хочете дістати книжки про всякі важні річи, яких вам конечно треба знати. Без них Вам годі обійтись.

Пишіть по наш цінник і залучіть марку а ми вислем Вам відворотною почтою.

Пишіть нині.

CANADIAN NOVELTY HOUSE.

P. O Box 173. Dep. D. Toronto. Ont.

ПЛЕКАНЭ І ЖИВЛЕНЭ ДІТИЙ.

(Дальше.)

В ночи сьвітло не повинно горіти в кімнатї, де спить дитина; паленэ газу чи керасини скоро псуэ воздух. Куренэ рівнож мусить ся заборонити. Пелюшок, чи чого иншого також не висушувати в кімнатї дитини, бо попри вохкість, яку сим спричинюэсь, неприэмний запах все переповнюэ покій.

Купіль і чистота.

В перших 10 днях дитину купатись не повинно. Натомість належить смарувати тїло оливою, топленим маслом, або смальцем. Пізнійше дитину повиннось купати кождого дня, хіба що лікар закаже. Коли дитина э за делікатна або не чуэсь добре, то можна опустити денну купіль, а натомість вистарчить обмити дитину губкою. Купіль уряджена відповідно повинна бути приэмностию для обох і дитини і матери. Дитину повинно ся купати — о скільки можливо, в тій самій годинї кождого дня і все перед кормленэм, а ніколи зараз по кормленю. Найлучший час се саме перед другим кормленэм рано. Температура води повинна виносити 98 до 100 степенів Фаренгайта для дітий до 6 місяців; по шести місяцях 95 степенів. Купелевий термометер, що эсть оправлений в дерево, котрий не впірне і не зібэсь так легко — відповідаэ тут знаменито. Коли нема термометра, тоді мати мусить міряти температуру води своїм власним тїлом. Рука матери э звичайно загартована і не відчуваэ делікатнійшої зміни температури; тому не рукою, ало ліктем належить вгадувати температуру води.

Эсли вода э за горяча для лїктя, певно буде і за горяча, аби до неї вложити дитину.

Добрий э також плян положити на дно купальнї ручник на то, дитина не поховзнулась.

Посадіть дитину на свої колїна; здійміть з неї убранэ і обвиніть ручником. На самперед обмийте эї голову і лице тримаючи эще на колїнах. Тоді поволеньки і осторожно вложіть эї до купальнї, піддержуючи эї голову одною рукою. Вимийте скоренько і осторожно. Вийміть з води і посадіть на колїна, обвиваючи эї сухим ручником. Положіть тоді дитину на живіт і перше висушіть ручником цілий зад; переверніть тоді дитину і докінчіть, уважаючи, аби витерти на сухо і аби с за много терти. Щоби упевнитись, що всюди сухо, потрібно часом посипати порошком як: довокола шиї, під пахами і поміж ногами. Порошок повинен бути звичайного сорту як мілка крейда або крохмаль. Губки, купелеві плахти і ручники належить вимити і висушити кождого разу коли їх уживаэсь і не уживати до нічого иньшого. Мила не повинно ся уживати, коли купаэсь дуже молоденьку дитину. Эслиж хто уживаэ так мусить бути певний, що мило э без сумніву чисте, бо скіра дитини эсть дуже делікатна.

Долішну часть тїла належить завсігди належить держати чисто і сухо о скільки се можливо. По кождім стїлцї дитину повинно ся обмитя губкою і теплою водою, витерти на сухо і посипати порошком, на то, аби не випрівало.

Уста повинно ся вимити хоть раз в день і так скоро як появлять ся зуби, чистити їх регулярно кождого дня.

Чи Ви любите читати "Канадиэць"? А чи любите також і платити?

ТЕПЕР ЧУЭ СЯ ДОБРЕ.

Панї Элисавета Якав була дуже хора; желудок слабий, травленэ дуже бідне, столець раз на 4 — 5 днів та ще й кровоток. Не знаючи, що вже дальше робити, вона замовила Трінерового Американьского Елїксіру Гіркого Вина і тепер говорить: "Тому Вам пишу, аби повідомити Вас, що чую ся знаменито, Ваш лїк э знаменитий. Менї стало лекше, скоро лише я зачала сего ліку вживати. Элисавета Якаб, Бокс 58, Алїшія, Міш." Більшість наших недуг повстають з того, що жолудок не працюэ належито. Як скоро лише покаже ся яка неправильність зараз слїдують біль або заворот голови, чутэ умученя, нервовість, брак апетиту. Не чекайте довше, як зважите котрі з сих прикмет, але вживайте Трінерового Американьского Еліксіру Гіркого Вина. Він зараз направить ваше здоровлэ, улучшить функції органів травленя, усуне причину недуги і ви почуэте ся на ново здоровим. Питайте в аптиках. Ціна $1.00. Фабрикуэ

JOS. TRINER, Manufacturer

1333 - 1339 Str. Ashland Ave

CHICAGO.

Коли лише потребуэте доброго і випробованого **лінїменту,** питайте за Трінеровим. При готовляэ його з найлучших складників компетентний хеміст і аптикар, під доглядом нашого лікаря. Ніодин не принесе скорої і певної помочи лучше, чим Лінїмент Трінера.

Ціна з почтовою оплатою 70. цт.

Головні особи айриской революциї.

В самій серединї Пірс, президент айриской републики, розстріленний. Висше него сир Кейсмент, арештований. На ліво секретар для Ірляндиї Бірел. На право намісник Ірляндиї барон Вімборн. Низше на ліво грабіня Маркевич, засуджена на дожевотну вязницю, она проводила повстанцями. На право Мекдона також оден з провідників, розстріленний.

ЗА ДАРМО.

Даэмо по 4. покладки великих білих, сивих і жовтих курий всїм тим, що прислють свою передплату на "Канадиэць" між 15. цьвітнем а 15. майом.

Передплата $1.00 на рік.

Часопись виходить тижднево. З одної почти мусимо найменьше дістати 3. передплатники, тоді доперва висилаэмо яйця.

На пересилку треба прислати 30. цт.

Прислїть свою і зберіть эще від двох своїх сусідів передплату а ми сейчас висилаэмо яйця чистої раси курий, які несуть ся через цілу зиму.

Наш адрес: —

THE CANADIAN

10336 - 96 ST. Edmonton, Alta.

РУСКА БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ

Зайдіть, а все там дістанете тано і добре, як: Овочі сьвіже мясо, вудженину і старокраэві ковбаси з чісником.

S. NYCHKA. 10315 -- 96 ST. EDMONTON. ALTA

ПОЗІР! РОДИМЦЇ!

Повідомляэмо, що ми отворили реставрант "ДЕЛМОНІКО Кафе" при 101-ій улици, коло С. Н. Р. стациї.

ОТВЕРТО В ДЕНЬ І В НОЧИ.

Зайдіть Вп. Родимцї до нас а не пожалуэте.

ЦІНИ ВІД 15. цт. В ГОРУ.

DELMONICO CAFE

10356 - A - 101 Str.

Edmonton, Alberta.

НОВИНКИ.

Нові чутки про мир.

Вашінгтон. — Нині виринули нові чутки про мир. Ріжні вашінгтонські посольства э в посіданю інформацій, з котрих виходить, що іспанський король Альфонс і Папа Венедикт задумують на пробу звернутись до всіх воюючих держав з пропозицією мира. Король Альфонс мав предложити воюючим перше всього завішенэ воэнних кроків, по чім відпоручники тих держав мають зібрати ся на конференцію, на якій поробить ся дальші кроки до приверненя спокою. Але як говорять, теперішна хвиля не э відповідна для мирових переговорів, бо на західнім терені не забавом маэ зачати ся загальна англійсько-французько-російська офензива.

Австрійське війско проти Египту?

Атенський коросподент льондонської часописи "Дейлі Мейл" доносить, що сими днями наспіла до турецького міста Смирни в Малій Азії велика німецька армія під командою ґенерала Сандерса; в склад сеї армії входить велике число австрійських тяжких гавбиць. Яку задачу маэ сповнити ся німецька армія, кинена до Малої Азії, не суть в силі витолкувати англійські воэнні знатоки; припускають, що вона маэ за задачу вдарити на Египт.

"Кимбрік" затонув без осторожи.

Бантри, Ірляндія. — Члени залоги, які щасливо висіли на сушу в Ірляндії, розповідають про затопленэ великого англійского перевозового корабля "Кимбрік", котрий був власностию "Вайт Стар" лінії. Торпеда вдарила у машини. Наслідком вибуху погасли всі сьвітла, так, що на корабли стало темно. Експльозія вбила 4 людий а головно стюварда кинула в море, де він намагав ся доплисти до ратункового судна.

Зараз, як лише торпедовано корабель, 107 членів залоги удало ся до ратункових суден; але небавом висіли з них назад на поклад, коли лише показало ся, що корабель не находить ся в безпосередній небезпеці затоненя. Тут вони ждали ще дві години, аж їм на поміч надійшов один корабель з віддалі 100 миль і забрав з собою до Ірляндії. При "Кимбріку" він ждав до пів до четвертої години рано, коли "Кимбрік" затонув.

Залога була англійска, з виїмком одного Москаля і двох Бельгійців. На покладі находило ся рівнож 6-ох урядників британського консуляту.

Від вибуху війни аж до 15-го цьвітня записалось до війска в Канаді 309.616 осіб. З того 134.888 суть в Англії або Франциї а решта вправляэсь в Канаді.

Доносять, що Німці виганяють цивільне населенэ з твердині Мецу, під яку Французи чим раз близше під сувають ся.

До Мецу Французи мають эще около 15 миль.

Твердиня Мец маэ бути одна з найсильнійших в сьвіті.

Гість з Японії.

Високий японьский урядник приїхав до Оттави і бажав звидіти місто. За провідника призначено йому члена міскої управи, котрий був в Японії, і добре знав японьску мову.

"Чи сей урядник арештуэ?" запитав японьчик, коли побачив чоловіка, що задержав віз з молоком.

"Не зовсім," відповів провідник, "він э інспектором від молока, а його обовязком э, після закона, доглянути чи не продають в місті підробленого молока. Эсли молоко э добре, він пропустить молочара; в противнім разі, він його арештуэ.;;

"Що то э підроблене молоко?"

"Э то таке молоко що його роблять з крейди та води."

"Чи крейда э отруя?"

"О, ні, лише молоко не э правдиве."

"Чи вода в молоці приносить хоробу?"

"О, певно що ні. Але эсли чоловік платить за молоко,він хоче молока, а не води, котру може дістати даром, эсли йому потрібно. Се ошуканьство публики давати води до молока."

"Але ви кажете що оно нікому не шкодить."

"Певно що ні."

В хвильку пізнійше они перейшли по при брудний салюн, коли нараз відчинили ся двері того салюна, з відтам вилетів чоловік, заточив ся, пошпотав ся, ударив головою о стови, а відтак упав цілим тягаром тіла на хідник і ані не рушив ся.

"Що стало ся тому чоловікови?" запитав Япаньчик.

"Він э повний сивухи", відповів проводир з несмаком.

"Сивуха, що то э такого?"

"Ми так називаэмо просту, смердячу горівку."

"Чи проста сивуха э отруя?"

"Так, часом э смертельною отруэю."

"Чи той чоловік маэ таке позволенэ продавати горівку, як той молочар на молоко?"

"Певно що маэ, як же би інакше міг продавати?"

"А чи маэте інспектора до горівки так як до молока?"

"Ні, немаэмо."

"Не маэте? Таж ви казали що в горівці може бути отруя, а преціньж крейда і вода в молоці нікому не зашкодить.

Провідник незнав що на се відповісти і завів Япанця де продавали мясо. Як раз тогді інспектори переглядали мясо.

"Що вони роблять?" запитав Япанець.

"Они дивлять ся чи мясо э здорове."

Эсли би чоловік зїв кавалок нездорового мяса, чи він заточував би ся на улиці, чи розбивав би собі голову, як сей чоловік що вийшов зі салону?"

"Певно що ні."

"І ви маэте інспекторів до мяса і молока, і позваляэте продавати затроэну горівку, котра убиваэ людий. Я не можу зрозуміти вашого краю.

РОДИМЦІ.

Чи хочете забезпечитись на $1000.00 на випадок: каліцтва тяжкої слабости, або смерти?

Сли так, то вступайте в члени до **Українського Запомогового Товариства в Канаді.**

Вписавшись в члени **Укр. Зап. Тов. в Канаді,** Ви забезпечите себе і свою родину, бо на випадок каліцтва, або тяжкої слабости дістанете запомогу; а в разі смерти, Ваша родина чи спадкоэмці дістають посмертне.

Членське платить ся лише через 20 років по 10 дол. на рік. По 20 роках член перестаэ платити, однак э членом і маэ право до. запомоги на $1.000.

Членом товариства може бути кожда здорова особа, мущина чи женщина, скінчивши 16 ане більше, як 45 років свого житя.

Ціль тов. гарна і пожиточна тому кождий Українець і Українка повинні належати до Укр. Зап. Тов. в Канаді.

Памятайте Родимці, що в эдности сила, а помагати собі взаїмно то се діло святе.

Ті, що хочуть вступити в члени або занятись зорганізованэм Відділу по других містечках, фармах і містах, зволять писати на адресу:

THE UKRAINIAN BENEVOLENT SOCIETY OF CANADA 9717 Jasper Ave. Edmonton, Alta

НІМЕЦКІ ЖОВНІРИ ПОЛОНЕНІ ПІД ВЕРДУНОМ.

Машерують під ескортою французьких кавалэристів в зад від боэвої лінії. — Всі французскі жовніри носять тепер сталеві шеломи на головах.

„Канадиєць" Релігійно-моральний ТИЖДНЕВНИК. Передплата на рік лише $1.

[redacted]

Канадиєць
THE CANADIAN

„THE CANADIAN" 10336 -- 96 ST. Edmonton, -- Alberta.
Advertising rates furnished on application.
All kinds of job printing done.

РІК V. Ч. 20. EDMONTON, 31. OF MAY. 1916. VOL. V. No. 20.
Newspapers & Periodicals

Новинки.

Льондон 28 мая. Кругом Вердену йде звичайна канонада артилэрії. До інфантерійних борб сего тижня не прийшло.

Токійо, 28. мая. Доносять сюда з Пекіну, що хіньский цісар Юн-ші-кай смертельно хорий. Приватні телэграми подають, що його републиканьці строїли.

Льондон 30 мая. Австрійскі війска намагають ся далі продовжати свою офензиву на італійській землі, але стрічають ся чим раз зі сильнійшим опором зі сторони італійських війск. Мабуть вкоротці австрійска офензива буде цілковито спинена.

Воздушна труба. На дни 21-го с. м. навістила місцевість Орт Кемп Сіти, Оклягома воздушна труба. Сила хуртовини була така велика, що майже ціле місточко понесло воздухом в гору. Дванайцять склепів, один двоповерховий готель і 60 мешкальних домів зістало до основ эбурених. Наслідком сего 9 осіб зістало вбитих а 38 осіб віднесло смертельні ображеня.

Сербскі війска вже в Сальоніці.

Париж 30 мая. Нова з'орґанізована сербська армія вже в Сальоніці. По уступленю сербскої армії зі сербских границь, перевезено эї на остров Корфу де з'орґанізовано і доповнено эї ряди. Тепер сю армію в числі около 100.000 перевезено щасливо до Сальоніки, де разом з Бритийцями і Французами станують знова до борби.

Льондон, 31. мая. З Атен доносять, що між болгарскими а німецкими війсками в Македонії пануэ велика незгода. Німецкі війска суть добре заосмотрені в поживу, коли болгарскі по більшій части голодують. Колиж знова де треба стати до борби, то тогді наперед висилають болгарскі війска. Заостренэ чим раз прибираэ острійшу форму.

Теперішний редактор "Канадийского Русина" признаэ, що эслиби француска місия заштапувала на весну "ґренти" то він редактор "К. Р." мусів би стояти в обергознах під офісами або йти до Детеншен Кемпи.

Прикре се сьвідоцтво про францускo-католицку місию між канадийскими Українцями, а эще прикрійше про фран. католицких редакторів, що з редакторського крісла мусілиб влазити в обергозна і вистоювати під офісами. Ну але щож, они себе лучше знають.

Льондон. — Голяндське правительство рішило вислати до Берліна остру ноту з протестом в справі торпедованя корабля, "Тубантія". Та справа маэть ся так: В затопленім корабли найдено торпеду німецького виробу. Німеччина признаэть ся, що торпеда походить з її фабрик, однак заперечуэ, будьто її підводна лодка затопила корабель. Згадану торпеду пущено передше на один анґлійський корабель. Торпеда не влучила і пливала по морю; на неї очивидно наїхав голяндський корабель "Тубантія", так поясняэ Берлін.

Болгари перейшли грецьку границю.

Льондон 29. мая. Зі Сальонік доносять, що болгарскі війска в силі 25.000 жовнірів перейшли грецьку границю через Рупель просмик і заняли грецькі укріпленя коло Струми. При надході болгарских війск, грецькі війска цофнулись взад без найменьшого опору. Проти сего грецьке правительство мало остро запротестувати.

Париж 29. мая. Перехід болгарских війск через грецьку границю і занятэ грецьких фортифікаций уважають тут за почин до нових воэнних операций в напрямі Сальоніки. Приготованэ до сего кроку вже давно доношено і мабуть аж тепер нічнесь тут воэнні операциї, до яких союзні війска в Сальоніці вже давно готові.

Підводною лодкою до Америки.

Нюйорк. — Подають, що за кілька днів приїде до Нюйорку перша німецька підводна лодка, котра буде на дальше перевозити особи, пакунки і ріжну почту. Ся підводна лодка маэ 450 стіп довжини і везе німецьку почту, 10 пасажирів і 50 тон цінного набору, головно фарби і хемічні складники. Кождий пасажир з Німеччини платить 5.000 долярів за перевіз. Таких великих лодок Німеччина посідаэ 5 і вони відновлять торговельний рух між обома краями.

Яку яму вирвала бомба, кинена з аероплину.

Німці конфіскують землі.

З Женева (Швайцарії) доносять до американських часописий, що Німці сконфіскували великі обшари землі коло Берестя Литовського в губернії Ґородно і віддали її Жидам, щоб вмисно переконатись, чи Жиди надають ся до управлюваня землі.

Сю вістку одержали часописи з німецьких жерел. Земля, яку воэнний ґубернатор німецький поконфіскував, належала до селян — а переважно до властителів більших дібр які втікли в дальшу Росію перед Німцями. Найбільше землі забрано в околици Берестя Литовського, де якраз земля э найбільше урожайна.

Жиди будуть управляти сі обшари під німецьким наглядом і дістануть поміч від німецьких властителів більших дібр. Дістануть від них знаряди господарскі, скот, машини і т. п.

В той спосіб думають Німці зібрати велике жниво сього року. Гарна політика. Обкрадають бідних селян і дають жидам. Видко, що вдячні їм за ріжні денунциації і шпіонажу і провокаторство серед нашого українського та польського народа.

Кальґари, 30 мая. На захід від сего міста впав великий мокрий сніг, який поперервав телэґрафічні лінії вздовж сипіярскої зелізниці.

1.000 інтернованих буде випущених.

Оттава 29. мая. Зі згляду на брак майнерів і инших робітників буде випущених около тисячу інтернованих чужинців, яких замкнено радше через се, що не могли заробити собі на житэ чим з иньших мотивів.

ЦІНИ ЗБІЖА В АЛЬБЕРТІ.

Пшениця.

1. №	Норден.	— — 1.00 буш.
2. №	„	— — 0.98 „
3. №	„	— — 0.95 „
4. №	„	— — 0.92 „
5. №	„	— — 0.85 „
6. №	„	— — 0.80 „

Овес.

2. №	„	— —0.35 цт.
3. №	„	— — 0.32 „